

Student 6: High Not Achieved

NZQA Intended for teacher use only

He rangatira a Tahupōtiki Wiremu Rātana. I whānau mai a Wiremu Rātana i te rā rua tekau mā rima o Kohitātea i te tau tahi mano, waru rau whitu tekau mā toru. I whānau mai a Wiremu i Te Kawae e pātata ana ki Te Ara-taumihi. Ko tōna matua ko Wiremu Rātana emōhio whānutia ana i te ingoa a Wiremu Kowhai me Wiremu Urukohai ki te taha o tōna koroua a Rātana Ngahina. Ko ōna iwi a Ngāti Apa, Ngā Wairiki, Ngā Rauru, Ngāti Hine rāua ko Ngāti Ruanui. Ko te whaea a Ratana ko Mere Rikiriki. I whakaoho wairua ki a ia. I whakaako a Mere i a Rātana i ngā mahi me ngā whakaaro o te hāhi mā tēnā he toki ia ki ēnei momo mahi.

I te wā i te kura he iti ngā kaupapa nāna i ako. I te nuinga o te wā e mahi ana ia i te pāmu o ōna mātua. E pai ana a ia ki te whutupōro me te whakataetae hoiho, te hopu witi.

I te tau kotahi mano e iwa rau, rua tekau i timata a Rātana i tētahi nūpepa Māori. I te tau kotahi mano e iwa rau, rua tekau mā rua i tukua ētahi nūpepa ki te ao hurihuri i whiwhi nui ake i te whitu tekau mano reta mai i Aotearoa me te ao mō te rōpu Rātana.

Me hoki ka tika ki te kaupapa i te tau kotahi mano e iwa rau, rua tekau whā i huakina te ao hāhi Rātana ki ngā whenua whānui pēnā ia a Kanata me Amerika. I ngā tau i whai ake he raruraru mō Rātana. I hinga ōna ihi ki te whakaora wairua. Whā ngā tau kua pahure i kī a Rātana ki te hāhi kua mutu ana mahi i roto i tēnei hāhi. I te tau kotahi mano, iwa rau, rua tekau mā rua i whakatūwhera tētahi poutāpeta mō te temepara. A muri i te tunga o te poutāpeta kei te ū a Ratana i āna mahi tōrangapū.

I whetūrangitia ki te korowai o Ranginui a Wiremu ki Rātana Pā, i te tau kotahi mano, iwa rau, toru tekau mā waru. I nehu a ia ki mua i te temepara i te rā rua tekau mā whā o Whiringa-ā-nuku. He tokomaha ngā rangatira i haere ki tōna tangihanga. Nā te ihi o Wiremu Rātana ka taea e te ao Māori te whakaahuatia i ō rātou whakaaro.

2

1